

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 515 / 18 oct. 2023

Biroul permanent al Senatului

L. 595 / 30.10.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind Programul
Național de Finanțare „INVEST-PATRIOT”**

Analizând propunerea legislativă privind Programul Național de Finanțare „INVEST-PATRIOT” (b515/18.09.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4703/26.09.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D939/27.09.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare aprobarea Programului Național de Finanțare INVEST-PATRIOT, pentru construcția, dezvoltarea și modernizarea spațiilor de producție, prestări de servicii și depozitare, în scopul sprijinirii, de către unitățile administrativ-teritoriale, a micilor întreprinzători locali.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

4. Date fiind posibilele implicații asupra bugetului de stat decurgând din adoptarea legii în forma propusă, menționăm faptul că devin incidente prevederile art. 111 alin. (1) teza finală din Constituția României, republicată, cu referire la obligativitatea solicitării punctului de vedere al Guvernului.

De asemenea, precizăm că orice potențială majorare a cheltuielilor bugetare este de natură a conduce la obligativitatea solicitării fișei financiare, conform art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Nu în ultimul rând, semnalăm faptul că modalitatea de prealocare a unor sume de la bugetul de stat, anterior adoptării acestuia, în vederea susținerii financiare multianuale a proiectelor din cadrul programului (art. 3), vine în contradicție cu art. 8 alin. (2) din Legea nr. 500/2002, mai sus amintită, conform căruia „*Veniturile bugetare nu pot fi afectate direct unei cheltuieli bugetare anume, cu excepția donațiilor și sponsorizărilor, care au stabilite destinații distincte*” (principiul universalității), precum și cu art. 14 alin. (3) din cuprinsul aceluiași act normativ, potrivit căruia „*Nici o cheltuială din fonduri publice nu poate fi angajată, ordonanța și plătită dacă nu este aprobată potrivit legii și nu are prevederi bugetare*”.

5. Ca observație generală, semnalăm că textul propunerii este redactat într-o manieră care nu respectă dispozițiile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, precizăm că, potrivit **art. 6** din legea menționată *supra*, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli **necesare, suficiente și posibile** care să conducă la o cât mai mare **stabilitate și eficiență legislativă**, iar potrivit **art. 36 alin. (1)** „*Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc*”.

În acest sens, avem în vedere faptul că textul propunerii este susceptibil de îmbunătățiri sub aspectul detalierii responsabilităților ce revin părților implicate în derularea programului, precum și a instrumentelor de finanțare și garantare.

Subliniem, totodată, faptul că normele propuse la **art. 3 alin. (8)**, **art. 4 alin. (2)**, **(3)**, **(6)** și **(7)**, respectiv **art. 9 alin. (4)** și **(5)** sunt declarative, fiind necesară revederea, reformularea sau eliminarea acestora, după caz.

6. La **titlu**, pentru coerență, recomandăm ca acesta să fie reformulat, astfel:

„Lege privind aprobarea Programului Național de Finanțare «INVEST-PATRIOT»”.

7. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesar ca marcarea elementelor structurale să se facă prin utilizarea abrevierii „**Art.**”.

8. La **art. 1**, având în vedere că acesta este alcătuit dintr-un singur alineat, este necesară eliminarea cifrei arabe „(1)”. Observația este valabilă și pentru **art. 6, partea introductivă**.

De asemenea, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, propunem corelarea articolului în discuție cu titlul propunerii legislative, acesta urmând să debuteze astfel:

„**Art. 1 - Prin prezenta lege se aprobă Programul Național de Finanțare „INVEST-PATRIOT” (...)**”.

9. La **art. 2**, pentru respectarea prevederilor art. 49 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem ca marcarea enumerărilor să se facă cu litere ale alfabetului românesc.

Totodată, pentru unitate redacțională, propunem inserarea denumirii marginale, „**Definiții**”, în fața textului.

La **actualul alin. (1)**, pentru rigoarea redactării, propunem ca acesta să aibă următoarea formulare:

„**a) UAT - unitate administrativ-teritorială din România, care poate fi o comună, un oraș, un municipiu sau un județ;**”.

10. La **art. 3 alin. (1)**, pentru fluentă, propunem eliminarea prepoziției simple „de”, antepusă termenului „lei”.

La **alin. (3)**, pentru rațiuni de ordin gramatical, este necesară scrierea cu inițială mică a termenilor din sintagma „Legea Bugetului de Stat”. Reiterăm observația pentru toate cazurile similare.

11. La **art. 4 alin. (1)**, pentru concordanță cu dispozițiile art. 2 lit. a), propunem ca în loc de „unitățile administrativ-teritoriale” să fie utilizat acronimul „**UAT**”. Observația este valabilă și pentru **art. 6, partea introductivă**.

La **alin. (3)**, pentru folosirea unui limbaj unitar, propunem ca după termenul „întreprinderilor” să fie inserată sintagma „mici și mijlocii”.

La **alin. (4)**, propunem eliminarea parantezelor, pentru concordanță cu art. 38 alin. (3) teza finală din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor, fiind necesară eliminarea expresiei „(IMM - urilor)”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

Având în vedere legătura tematică dintre **alin. (3) și (6)**, este de analizat în ce măsură acestea nu ar putea să fie comasate într-un singur

alineat. În cazul în care este agreată această propunere, alin. (7) va fi renumerotat.

12. La art. 5 alin. (8), referitor la sintagma „*poate contribui cu cofinanțare*”, menționăm că aceasta nu este suficient de precisă, fapt care poate conduce la aplicarea neunitară a normei.

Reiterăm această observație pentru expresiile „*poate fi obligat să returneze*” de la **alin. (9)** din cuprinsul aceluiași articol, „*poate fi făcut responsabil pentru rambursarea acestora*” de la **art. 7 alin. (9)**, respectiv „*pot fi obligate să returneze fondurile sau să suporte alte sancțiuni conform legislației în vigoare*” de la **art. 8 alin. (4)**.

13. La art. 7 alin (1), semnalăm că sintagma „*în care să includă toate documentele necesare*” este superfluă, având în vedere că la **alin. (2)** din cadrul aceluiași articol se detaliază ce documente trebuie să fie incluse în dosarul de solicitare.

La **alin. (4)**, pentru precizie, propunem ca formularea „toate criteriile de eligibilitate specificate în Articolul 5” să fie redată sub forma „**condițiile** de eligibilitate prevăzute la **art. 6**”. Observația este valabilă și pentru **alin. (5)**, în ceea ce privește sintagma „criteriile de eligibilitate”.

14. La art. 8 alin. (4), pentru coerență, propunem revederea și reformularea „expresiei „alte sancțiuni”, întrucât este ambiguă. Observația este valabilă pentru toate situațiile asemănătoare.

15. La art. 10 alin. (2), pentru uzitarea unui limbaj juridic consacrat, propunem eliminarea abrevierii „etc.”, ca inadecvată. Observația este valabilă și pentru **alin. (3)**.

În ceea ce privește **alin. (4)**, conform căruia „Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației realizează un raport de evaluare anual, care este făcut public”, corelat cu dispozițiile art. 9 alin. (6), care prevede de asemenea despre efectuarea unui raport anual de către același minister, pentru coerență, propunem revederea celor două alineate.

16. La art. 11 alin. (2), pentru o informare completă, este necesară indicarea termenului de emitere a ghidului de implementare a programului, precum și a actului normativ prin care acesta va fi aprobat.

Observația este valabilă și pentru actualul **art. 13 alin. (2)**.

17. La art. 12 alin. (1), pentru o redactare riguroasă, recomandăm eliminarea sintagmei „*dar nu se limitează la*”, precum și includerea în respectiva enumerare a tuturor sancțiunilor care pot fi aplicate în acele situații în care se constată nereguli în utilizarea fondurilor sau nerespectarea termenilor acordului de finanțare.

La **alin. (3)**, precizăm că expresia „*UAT-ul are o perioadă stabilită de timp pentru a returna fondurile*” este lipsită de precizie, recomandând, în acest sens, revederea și reformularea acesteia, în sensul detalierii intervalului de tip în care UAT-urile sunt obligate să returneze fondurile.

La **alin. (5)**, formularea „*Orice UAT care este găsit vinovat de fraudă sau corupție în legătură cu fondurile este supus legii penale*” este improprie, fiind necesare revederea și reformularea acesteia.

18. La **art. 13**, precizăm faptul că, potrivit normelor de tehnică legislativă, cele două alineate nu pot fi grupate în cadrul aceluiași articol. Astfel, art. 13 va cuprinde norme privitoare la adoptarea regulamentului de implementare care să detalieze procedurile specifice, termenii și condițiile de solicitare a fondurilor, iar noul art. 14 va conține norma referitoare la intrarea în vigoare, cu următoarele formulări:

„Art. 13 Dispoziții tranzitorii:

În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației va fi aprobat regulamentul de implementare care să detalieze procedurile specifice, termenii și condițiile de solicitare a fondurilor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

„Art. 14 Intrarea în vigoare:

Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

Cu referire la norma propusă pentru actualul **art. 13 alin. (2)**, reconsiderată conform observației anterioare, apreciem că textul în discuție trebuie raportat la art. 10 alin. (5)-(7), în sensul stabilirii clare a **unicității** regulamentului de implementare a programului de finanțare. În același context, aducem în discuție și utilitatea menținerii sau nu a actualului art. 11 alin. (2), cu referire la elaborarea unui ghid de implementare a programului, atâta timp cât va fi elaborat și un regulament aferent programului, aprobat prin ordin al ministrului de resort, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRESEDINTE

Florin JORDACHE

București
Nr. 954/17.10.2023